

Ermənistanın Azərbaycana qarışı təcavüzü və işgalçılıq müharibəsinin tarixi kökləri erməni təcavüzkarlıq siyasetinin mahiyetini bir daha üzə çıxarırlar. "Dəniz-dənizə böyük Ermənistən" yaratmaq xülyasından əl çəkməyən, təcavüz siyaseti yeridən ermənilər əslər boyu vəhşilik, soyqırımı törətmüşdilər.

Onilliklər boyu müntəzəm surətdə xalqımızın tarixini kobud surətdə saxtalasdırmış, mədəniyyətimizi, toponimlərimizi özünükü ləşdirmişdərlər. Erməni milletçilərinin məqsəd-yönlü soyqırımı və deportasiya siyaseti nəticəsində azərbaycanlılar öz əzəli torpaqları olan İrəvan, Göyçə və Zəngəzurundan deportasiya olunmuşdur. Belə ki, xalqımız 1905-1907, 1918-1920, 1948-1943, 1988-1993-cü illərdə erməni milletçiləri tərefindən etnik təmizləməyə və deportasiyaya məruz qalmışdır.

Ermənilərin xalqımıza qarşı zaman-zaman həyata keçirdiyi soyqırımı siyasetinin

Tərtər terrorunun qanlı izləri

qurbanlarının sayına nəzər salsaq görərik ki, 1918-ci il mart qırğını zamanı ermənilər üç gün ərzində Bakıda 12 min azərbaycanlıının həyatına son qoymuşlar. 1918-1920-ci illərdə Qarabağın dağlıq və dağətəyi hissəsində 50 mindən çox soydaşımız qətlə yetirilmişdir. 1988-ci ildə erməni silahlı birləşmələri tərefində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi işgal edilmiş, 10 minlərlə insan küləvi qırğınıların qurbanı olmuş, 1 milyondan çox azərbaycanlı qasqın və məcburi köçküne çevrilmiş, yüzlərlə yaşayış məntəqəsi dağıdılmışdır.

Göründüyü kimi, ermənilərin məkri, riyakarlığı bütün dövrlərdə özünü qabarıq bürüze vermişdir. 44 günlük Vətən müharibəsində erməni silahlı qüvvələrinin artilleriya atəşə nəticəsində Tərtərin Qazyan kəndində mülki sakinlərin evlərinə ciddi ziyan dəydi, infrastruktur sıradan çıxdı. Məqsədli şəkildə mülki əhalini hədəf alan düşmən sentyabrin 30-da sehər saat 08.00-dan etibarən, Tərtər şəhərini artilleriya atəşinə tutur. Əlbəttə ki, cəbhe boyunca erməni silahlıları tərefindən texribatlar davam edir və Azərbaycan ordusunun hərbçiləri tərefində düşmənə layqli cavab veriliirdi. Erməni hərbçilərinin artilleriya atəşinin növbəti hədəfi Tərtərin Seydimli kəndi olub. Düşmənin silahlı qüvvələri əhalinin kompakt olduğu məntəqələri - rayon və kənd mərkəzlərini, mülki infrastruktur obyektlərini - yaşayış evlərini, xəstəxanaları, tibb məntəqələrini, məktəb binalarını, uşaq bağçalarını, dövlət qurumlarının inzibati binalarını, təsrrüfat təyinatlı əraziləri ağır artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutmaqdə davam edirdi.

Tərtər şəhərini intensiv atəşə tutması nəticəsində 7 nəfər mülki şəxş müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq xəstəxanalara yerləşdirilmişdir. Təcavüzkar Ermənistanın mülki obyektləri atəşə tutması nəticəsində 66 yaşayış evi, 8 mülki obyekt yararsız vəziyyətə düşmüş, çoxsaylı xırda və iribuyuzlu heyvanlar tələf olmuşdu. Ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, Lerikdə də sentyabrin 27-dən Ermənistan silahlı qüvvəlerinin dinc sakinləri məqsəd-yönlü şəkildə atəşə tuturdu. Daha sonrakı günlərdə Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri, çoxsaylı tarixi və medəni abidəleri olan qədim Gəncə, ərazilərində strateji obyektlər yerləşən və keçən Mingəçevir (Su Elektrik Stansiyası) və Yevlax şəhərlərini, Beyləqan, Bərdə, Tərtər, Qəbələ, Goranboy, Ağcabədi, Abşeron, Xızı və digər rayonlarını ballistik rakətlər və digər ağır artilleriya qurğularından atəşə tutulmuşdur.

Qeyd edək ki, düşmənin silahlı qüvvələrinin dinc Azərbaycan əhalisinin six yaşadığı əraziləri növbəti dəfə ağır artilleriyadan atəşə tutması nəticəsində həmin tarixə qədər mülki əhalidən ümumilikdə 12 nəfər həlak ol-

mus, 35 nəfər isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq xəstəxanalara yerləşdirilmişdir. Təcavüzkar Ermənistanın mülki obyektləri atəşə tutması nəticəsində 66 yaşayış evi, 8 mülki obyekt yararsız vəziyyətə düşmüş, çoxsaylı xırda və iribuyuzlu heyvanlar tələf olmuşdu. Ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, Lerikdə də sentyabrin 27-dən Ermənistan silahlı qüvvəlerinin dinc sakinləri məqsəd-yönlü şəkildə atəşə tuturdu. Daha sonrakı günlərdə Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri, çoxsaylı tarixi və medəni abidəleri olan qədim Gəncə, ərazilərində strateji obyektlər yerləşən və keçən Mingəçevir (Su Elektrik Stansiyası) və Yevlax şəhərlərini, Beyləqan, Bərdə, Tərtər, Qəbələ, Goranboy, Ağcabədi, Abşeron, Xızı və digər rayonlarını ballistik rakətlər və digər ağır artilleriya qurğularından atəşə tutulmuşdur.

Qeyd edək ki, 1994-cü ildə Azərbaycan

işgalçılıq siyasetindən əl çəkməyə çağrılar. AŞPA, ATƏT, İslam Konfransı Təşkilatı, NATO-nun Parlament Assambleyası seviyəsində Ermənistanın işgalçılıq siyasetinə kəskin mənfi münasibət bildirilib. Müharibə getdiyi bir zamanda humanitar atəşkəs elan olunsa da yenidən Ermənistan tərefi buna mehəl qoymur, hətta mülki əhalini belə hədəf alındı. Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Bərdə və Tərtər şəhərlərini "Smerç" raketindən atəşə tutması nəticəsində biri uşaq olmaqla dörd mülki vətəndaş həlak olub, xeyli sayıda insan isə yaralanıb. Bu bir daha Ermənistan tərefinin Azərbaycanın herbi qüvvələrinə zərbə endirməkdə acizliyini təsdiqləmiş oludur.

Ermənistanın atəşkəsi pozaraq Azərbaycana hücum etməsi və mülki əhalini hədəf alması onların diplomatik həll istəməyen, siyasi müzakirələrdən uzaq niyyətlərinə əsaslanırdı. Dövlətimizin başçısı dəfələrlə çıxışlarında, eləcə də xarici küləvi informasiya vasitələrinə müsahibələrində Azərbaycan dövlətinin və xalqının principial mövqeyini qətiyyətlə ifadə edərək ədalətin bərpə olunmasını, işgal edilmiş torpaqlarımızın geri qaytarılmasını bildirmişdi. Gəncə, Tərtər, Mingəçevir kimi yerlərdə mülki əhalinin kompakt yaşıdığı ərazilərə raket zərbələri endirməsi Ermənistan hökumətinin təcavüzkar, terrorçu simasını ortaya qoymuş oldu. Qocaya, cavaña, uşaqa qıyan erməni müharibə qanunlarını belə pozaraq çirkin niyyətləri ilə tarixən nəyə xidmət etdiklərini bir daha göstərmiş oldular.

Tarixi ədalət bərpə olundu və 44 günlük müharibənin keçdiyi tarixi günləri vərəqlədikdə qürurlanırıq. Bu, Azərbaycan tarixinin qəhrəmanlıq sahifəsidir.

Zümrüd BAYRAMOVA